2009-yil 31-yanvar № 13 (2582) shanba

Ishonch

Insonga naf keltirish — oliy baxt

O`zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi gazetasi

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

2009 йилда амалга ошириш кўзда тутилаётган чукур ва кенг кўламли барча ўзгаришларнинг замирида қишлоқ тараққий топса, юртимиз обод, ҳаётимиз янада фаровон бўлади, деган оддий ва ҳаммамиз учун тушунарли бўлган ҳақиқат мужассамдир.

— Ислом КАРИМОВ

Қишлоқларимиз янада гўзаллашади

Президентимиз томонидан «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури тасдиқланди

Жойларда цемент, оҳак, гипс, шунингдек, турли қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган янги қувватлар фойдаланишга топширилади.

Дастурда қишлоқ жойларда истеъмолчиларнинг энергия таъминоти ишончлилигини ошириш, олис ва чекка қишлоқлардаги аҳолини электр энергияси, газ ва кўмир билан таъминлаш юзасидан бир қатор ташкилий-техник чора-тадбирлар мажмуи белгиланган.

Фермерлик ҳаракатини янада қўллаб-қувватлаш, унинг моддий ва молиявий базасини мустаҳкамлаш, қишлоқда шаклланаётган янги мулкий муносабатлар, ўрта синф — мулкдорлар, тадбиркорлар, ишбилармон манфаатлари ишончли ҳимоя қилинишини таъминлаш борасида олиб бориладиган кенг қамровли ишлар изчил давом эттирилади.

Мамлакатимизда 2008 — 2012 йилларда суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида амалга оширилаётган катта ҳажмдаги ишлар асносида бу борада аниқ мақсадга йўналтирилган комплекс чора-тадбирларни бажариш асосида тупроқ унумдорлигини тубдан яхшилаш масалаларига янада катта аҳамият берилган.

Қишлоқда саноат ишлаб чиқаришини янада жадал ривожлантириш, мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича замонавий техника ва технологиялар билан жаҳозланган ихчам корхоналарнинг кенг тармоғини ташкил этиш белгиланган.

Дастурга мувофиқ, қишлоқ жойларда касаначилик негизида 70 минг янги иш ўрни яратиш кўзда тутилган. Тикувчилик, ипакчилик, қайта ишлаш, мебелсозлик саноати корхоналари билан ҳамкорликда ҳунармандчиликни ривожлантириш ва пудрат шартномалари бўйича ишлар уйда бажариш асосида ташкил этилади.

1989 йилдан 2008 йилгача бўлган даврда мамлакатимиз қишлоқ ҳаётини, қишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантиришга қаратилган 80 дан ортиқ қонун, фармон ва қарорлар қабул қилинган бўлиб, дастурнинг биринчи бўлими қишлоқ аҳолисининг манфаатларини яна ҳам тўлиқроқ таъминлаш мақсадида ана шу қонунчилик базаси ва норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштиришга қаратилган чора-тадбирларни қамраб олган.

Давлат дастури 9 бўлим ва 105 банддан иборат. Ҳар бир бўлим ва банд бўйича амалга ошириладиган аниқ чора-тадбирлар, ундан кутиладиган натижалар, сарфланадиган харажатлар миқдори ва молиялаштириш манбалари, шунингдек, ижро муддатлари ва масъул ижрочилар қатъий белгилаб қўйилган.

Навбатдаги бўлимда қишлоқ қиёфасини сифат жиҳатдан яхшилаш, аҳоли турар-жойлари ва ижтимоий соҳа иншоотларини меъморий режалаштириш ва намунавий лойиҳалар асосида барпо этиш тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича белгиланган тадбирлар билан танишиш мумкин. Унда меъмор ва муҳандислар, мутасадди раҳбарларнинг бу масалага ёндашувини давр талабига мос равишда ўзгартиришга алоҳида урғу берилган.

Қишлоқда турмуш даражасини юксалтириш, автомобил йўлларини ривожлантириш ва транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, айниқса, бориш қийин бўлган ва олис қишлоқларни телекоммуникация тармоқлари ва почта алоқаси билан қамраб олиш доирасида амалга ошириладиган аниқ чора-тадбирлар ҳам ўз ифодасини топган.

Қишлоқ қурилиши бўйича ихтисослашган махсус тижорат банки ташкил этиш, якка тартибдаги уй-жойларни капитал таъмирлаш учун кредитлар ажратиш, тегишли пудрат ташкилотлари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириб турадиган қишлоқ қурилиши ассоциацияси тузиш ҳам кўзда тутилган.

Енгил қурилиш конструкциялари, жумладан, йиғма конструкциялар ишлаб чиқариш қувватларини модернизация қилиш, қишлоқ жойларда ана шундай конструкцияларни қўллаган ҳолда қурилиш ишларини амалга оширишга техник кўмаклашиш масаласига катта аҳамият қаратилади.

«Саломатлик-2», «Шошилинч тиббий ёрдам бўлимларини тиббиёт асбоб-ускуналари билан жаҳозлаш» инвестиция лойиҳалари доирасида йил давомида 46 та қишлоқ врачлик пункти, 87 та қишлоқ шифохонасини тиббиёт ва лаборатория анжомлари билан, 2 минг 315 та қишлоқ врачлик пунктини эса тўлиқ жиҳозлаш, 331 та қишлоқ врачлик пункти ва қишлоқ шифохоналарини, шу жумладан, олис ва чекка туманлардаги тиббиёт муассасаларини санитария автотранспорти билан таъминлаш, 159 та туман марказий шифохоналарининг шошилинч тиббий ёрдам бўлимларига тиббиёт анжомлари етказиб бериш мўлжалланмоқда.

Хусусан, 2009—2015 йилларда умумий майдони 7 миллион 100 минг квадрат метр бўлган якка-тартибдаги уй-жойни қуриб фойдаланишга топшириш таъминланади.

Жорий йил мобайнида 452 та чакана савдо нуқталари, хусусан, минимаркетлар, 126 та умумий овқатланиш обекътлари, шунингдек, 1 минг 856 та маиший хизмат кўрсатиш корхонасининг қурилиши таъминланади. Бу 140 мингта янги иш ўрнини ташкил этиш имконини беради.

Дастурда мамлакатимизнинг ўзида қурилиш материалларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш, йиғма конструкциялар ва маҳаллий материаллардан фойдаланган ҳолда қишлоқда объектлар қуришнинг индустриал ва йиғма технологияларини жорий этишга йўналтирилган аниқ тадбирлар ҳам белгиланган.

Аниқ манзилли қурилиш рўйхатига киритилган 6 та академик лицей ва 164 та касб-ҳунар коллежи, янги қурилган ва капитал реконструкция қилинган 733 та умумтаълим мактаби белгиланган муддатларда фойдаланишга топширилади. 615 та мактаб капитал таъмирдан, 355 таси жорий таъмирдан чиқарилади, 1 минг 703 та мактаб эса мебел, замонавий ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компютер техникаси ва спорт анжомлари билан жиҳозланади. Бундан ташқари, қишлоқ жойларда 168 та болалар спорт иншооти, 6 та сузиш ҳавзаси ҳамда 5 та болалар мусиқа ва санъат мактаби қурилади ва реконструкция қилинади.

Ушбу вазифалар ижросига давлатимиз бюджетидан ва ҳомийлар ҳисобидан катта миқдордаги маблағ жалб этилиб, мамлакатимизнинг улкан салоҳиятга эга интеллектуал кучлари сафарбар қилинади.

Бўш келманг, опа-сингиллар

26 — 30-январ кунлари ЎзКУФК ўқув марказида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси аъзоларининг ўқув машғулотлари бўлиб ўтди. Республикамизнинг турли ҳудудларидан келган иштирокчилар ҳафта мобайнида ўзаро тажриба алмашиб, бу борадаги билимларини оширишди. Семинардан кўзланган мақсад ҳам касаба уюшма аъзоси бўлган хотин-қизларнинг оила ва жамиятдаги ролини ошириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилиш, ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш ҳамда жамиятдаги кечаётган барча ўзгаришларда уларнинг фаол иштирок этишини таъминлашдир. Бу ҳақда газетамизнинг келгуси сонида батафсил ахборот берамиз.

Икром ҲАСАНОВ олган суратлар

Бандлик — касаба уюшмалари назоратида

Ёшликнинг ғайрат-шижоати

келажагимизни безайди

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси Тоҳир Назаржонов билан суҳбат

— Мамлакатимиз аҳолисининг 64 фоизини ёшлар ташкил этади. Шу боис юртимизда баркамол авлодни тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилаётир. Лекин бу ниҳоятда қийин, шу билан бирга масъулиятли вазифа.

Янги авлод кадрларини тайёрлаш ва уларни ишга жойлаш масаласи касаба уюшма ташкилотларининг доимий эътиборида. Ўзбекистон алоқа ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ҳам ушбу вазифанинг ниҳоятда долзарблигини ҳисобга олиб, тармоққа қарашли олий ҳамда ўрта махсус ўқув юртлари битирувчиларининг ижтимоий-иқтисодий аҳволини ўрганиб чиқди.

2007 — 2008-ўқув йилида Тошкент ахборот технологиялари университети ҳамда унинг Нукус, Самарқанд, Қарши, Фарғона ва Урганчдаги филиалларини 2079 нафар талаба, жумладан, 255 магистр битириб, мустақил ҳаётга йўлланма олди. Тошкент алоқа коллежини ҳам 631 ўқувчи тугаллади.

— Уларни иш билан таъминлаш бўйича қандай ишлар олиб борилаяпти?

— Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг 2008 йил 28 мартдаги «Давлат гранти асосида таълим олган Тошкент ахборот технологиялари университети битирувчиларини ишга тақсимлаш тўғрисида»ги буйруғи асосида 2007 — 2008- ўқув йилдан бошлаб тармоқдаги барча корхона, ташкилот ҳамда муассасаларнинг ёш мутахассисларга бўлган эҳтиёжи ўрганиб чиқилди. ТАТУ ҳамда унинг филиалларини 2007 — 2008-ўқув йилида давлат гранти асосида 565 та талаба таҳсилни тугатган. Улардан 265 таси ишга жойлашган. 10 нафар талаба магистратурада ўқишни давом эттирмоқда. Битирувчиларнинг 286 нафари сабабсиз равишда ўз соҳаси бўйича ишламаяпти. Ваҳоланки, Адлия вазирлиги томонидан 2005 йили рўйхатга олинган «Кадрларни давлат гранти асосида мақсадли тайёрлаш тартиби тўғрисидаги низом»га кўра битирувчилар ўқишни тамомлагандан сўнг узоғи билан уч ойда иш жойига етиб келиши ва иш бошлаши лозим. Ушбу низомга асосан барча таълим йўналишлари бўйича давлат гранти асосида таҳсил олган бакалавр ва магистрлар мажбурий тартибда камида уч йил ишлаб бериш шарти билан таълим муассасаларига ҳамда корхона ва ташкилотларга ишга тақсимланади. Битирувчи узрсиз сабабга кўра тақсимланган жойда ишлашни хоҳламаса, унга нисбатан амалдаги қонунларга асосан чора кўрилиши белгиланган.

(Давоми 2-бетда)

Тадбир

Темурийлар тарихи давлат музейида Тошкент шаҳар савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси кенгашининг навбатдаги V Пленуми бўлиб ўтди.

Кун тартибида:

маънавият-маърифат масаласи

Унда Президентимизнинг «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги қарорини ҳаётга татбиқ этишда шаҳар касаба уюшмаси кенгаши тасарруфидаги ташкилотларда олиб борилаётган ишлар масаласи кўриб чиқилди.

Мавзу юзасидан Темурийлар тарихи давлат музейи касаба уюшмаси қўмитаси раиси С. Ўлжабоева, «Карвон Холдинг» бирлашган касаба уюшмаси қошидаги «Спортни ривожлантириш жамоат жамғармаси» раиси С. Пўлатов, «Бозор кўникмаларини ривожлантириш маркази» раҳбари муовини М. Хадаев, тармоқ касаба уюшмаси кенгаши Яккасарой туман вакили М. Хўжаева, Тошкент менежмент ва технологиялар коллежи касаба уюшма қўмитаси раиси С. Муталов ва бошқалар сўзга чиқиб ташкилотларда маънавият ва маърифат бўйича олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлади.

Тадбир қизиқарли, савол-жавоблар билан ўтди.

Ўз мухбиримиз

Рағбат

Улғайиб келаётган авлодни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш касаба уюшма эътиборидаги муҳим масаладир. Уларнинг дам олиши, жисмонан чиниқиши учун барча шароит бор. Маданият ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Самарқанд вилоят вакиллиги ҳисобида 3384 нафар талаба бор. Уларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашни вакиллик зиммасига олган.

Тармоқ касаба уюшмаси ташаббуси билан соҳага дахлдор илм даргоҳларида таҳсил олаётган талабаларнинг 5 нафари махсус стипендия билан таъминланаяпти.

— Спорт, санъат, туризм, хизмат кўрсатиш коллежлари талабаларига шундай ёрдам кўрсатиб келаяпмиз, — дейди марказий кенгашнинг вилоят вакили Сайфулло Раҳимов. — Тармоқ ҳисобидан ҳар бир талабалар ҳар ойда энг кам маош миқдорида степендия билан таъминланаяпти.

Нурулла ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Ёшликнинг ғайрат-шижоати

келажагимизни безайди

(Боши 1-бетда)

Шу боис мазкур низом талабларининг тўлиқ бажарилишини назорат этиб бораяпмиз. Фактларга мурожаат этадиган бўлсак, алоқа соҳаси корхоналари томонидан 2007 — 2008-ўқув йилида ўқишни тугаллаган 78 нафар талаба учун контракт пули тўланган. Ачинарли жойи шундаки, пул тўлаган корхоналар маъмурияти олий ўқув юртини битириб чиққан ёшларнинг ишга жойлашишини назоратга олмаган. Натижада 78 та битирувчидан атиги 47 таси ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашган, холос. 6 нафари магистратурада ўқишни давом эттираяпти. 25 нафари тўғрисида умуман маълумот йўқ. Яна бир мисол. Тошкент шаҳар алоқа тармоғи мутахассислари ҳам ушбу масалага совуққонлик билан қарашган. «Ўзбектелеком» акциядорлик компаниясининг «Тошкент шаҳар телефон тармоғи» филиали томонидан 6 та талабанинг контракт пули тўланган. Аммо уларнинг 3 нафари иш билан таъминланган, холос.

Лекин ишга ижобий ёндошаётган ташкилотлар ҳам кўплаб топилади. Шу ўринда Фан-техника маркетинг тадқиқотлар маркази, Шаҳарлараро корхона ҳамда Радиоалоқа радиоэшиттириш ва телевидение маркази амалга оширган ишларни алоҳида таъкидлаш мумкин.

Биздаги малумотга кўра ўтган ўқув йилида Тошкент алоқа коллежини 631 талаба тугатган. Улардан 600 таси ишга жойлашган. Ишлаётганларнинг 105 нафари алоқа соҳасида фаолият кўрсатмоқда. 364 нафари мутахассислиги бўйича ишламоқда.

— Ёшларни иш билан таъминлаш ҳамда уларнинг етук мутахассис бўлиб етишиши учун яна нималарга эътибор бериш керак?

— Биз бу йўналишда ҳам изланишлар олиб бораяпмиз. Битирувчилар кўпинча тақсимот бўйича иш жойларига мурожаат этишганда иш берувчи вакант жой йўқ деб жавоб берган. Масалан, ТАТУ битирувчилари Фозил Азизов ва Нуриддин Қурбоновлар «Ўзбектелеком»нинг «Ўзбекмобайл» филиалининг Наманган вилоят бўлимига мурожаат этиб шундай жавобни олишган.

Яна бир муаммо. Тақсимотда битирувчилар вилоятдаги ўзлари яшайдиган туман қолиб, бошқа туманларга ишга жўнатилмоқда. Бу ҳам айрим муаммоларни келтириб чиқараяпти. Масалан, ТАТУ битирувчиси Ниёзали Қаюмов ўзи яшайдиган Марҳамат туманига эмас, Асака туманига, булоқбошилик Фарҳод Бойметов Андижон шаҳрига ишга юборилганки, бу ўз навбатида уй-жой ва бошқа муаммоларни келтириб чиқармоқда.

— Бу масалани ҳал этишда касаба уюшма ташкилотларининг вазифалари ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Авваламбор, мазкур таълим муассасаларининг битирувчилари бизнинг собиқ аъзоларимиздир. Шу боис уларнинг тақдирига бефарқ бўла олмаймиз. Мустақил ҳаётга йўл олганида ҳам уларни ижтимий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлашимиз керак. Бу вазифани битирувчиларни ўз сафимизда сақлаб қолган ҳолда амалга ошириш имкониятига эгамиз. Бу борадаги асосий вазифамиз бититувчиларнинг тақсимоти ва ишга жойлашуви юзасидан назорат ўрнатиш, зарур ҳолларда эса уларга ёрдам беришдан иборат.

Шу боис Марказий кенгашнинг 2008 йил декабр ойида бўлиб ўтган 5-пленумида битирувчи ёшларни иш билан таъминлашда касаба уюшма ташкилотларининг вазифалари тўғрисида қарор қабул қилдик. Унга кўра, битирувчиларнинг бандлигини таъминлаш масаласида касаба уюшма ташкилотлари фаолиятини аниқ мақсадга йўналтиради. Шунингдек, ишга қабул қилинган ёш мутахассислар учун шароит яратиш ҳамда уларни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш бўйича таклифларни тармоқ ҳамда тариф келишувларига киритиш бўйича иш олиб борилади.

Кези келганда таъкидлаш жоизки, биз ёшларга эътибор ва ғамхўрликни кучайтирсак, бу албатта, мевасини беради. Чунки ёшларнинг истеъдоди ва ғайрат-шижоатидан қанчалик унумли фойдалансак, келажагимиз шунчалик порлоқ бўлади.

Суҳбатдош:
Неъмат РАФИҚОВ,
«Ishonch» мухбири

Сирдарё

Инсоният тараққиёти ҳеч қачон бир зайл кечмаган. Халқимиз ҳам ўз тарихида зафарларни, инқирозларни бошидан ўтказди. Бунга, айниқса, истиқлолдан аввалги дамлар ёрқин мисолдир. Турли баландпарвоз шиорлар билан жамиятни чалғитган даҳоларнинг барча ваъдалари пуч бўлиб чиқди.

Кечаги кун сабоғи

Тарих сабоқлари тараққиётнинг муҳим омили саналади. Ундан тўғри хулоса чиқарибгина, буюк келажакни яратиш мумкин. Эндигина мустақилликка эришган айрим давлатлар 300 ва 500 кунга мўлжалланган дастурлар тузиб, бирданига мутараққий мамлакат бўламиз деган даврларни эслаб кўрайлик. Бугунги воқелик хаёл бошқа, ҳаёт бошқа эканлигини кўрсатиб турибди.

Президентимиз ватан, миллат тақдири ҳал бўлаётган мураккаб бир вазиятда тўғри йўлни — тараққиётнинг бозор иқтисодиёти йўлини танлади. Халқимиз уни қўллаб-қувватлади.

Эски тузумни қоралаш осон, аммо ундан тегишли сабоқ чиқариш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Янги жамият барпо этиш ғоятда қийин ва машаққатли жараён.

Сардоба туманидаги «Қўрғонтепа» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Алибек Қўшмонов элим, юртим деб яшайдиган фидойилардан. У киши ҳамиша бир гапни такрорлашдан чарчамайди. «Илгари давлат ерига михлаб қўйилган деҳқон истиқлол туфайли ўз ерига эга бўлди. Аввалги замонда етти букилиб, қулдек меҳнат қилган ўзбек деҳқони эндиликда том маънода ўзига ўзи бек бўлди, нафақат бадавлат кишига, балки саховатпешага айланди».

Қишлоқ одамлари мукофот учун ишламайди. Улар азбаройи она ерни севганидан меҳнат қилади. Аммо ҳукуматнинг эътирофи, элнинг ишончи одамга қанот бахш этаркан. Бу ҳақиқатни бугун юрагим билан ҳис қилиб турибман.

Мустақилликнинг 17 йиллиги арафасида «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими» унвонига сазовор бўлдим. Бундай шарафга муносиб бўлиш туйғуси янада самарали меҳнат қилишга ундайди.

Президентимиз ташаббуси билан 2009 йилнинг «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» деб номланиши бизни янги марраларни эгаллашга руҳлантирди.

Деҳқони бой мамлакат бадавлат бўлади, қишлоқ тараққий этса, шаҳарда ҳам тўкинчилик бўлади. Шаҳар маданият маркази бўлса, қишлоқ мамлакатни тўқ, халқимиз ризқ-насибасини бутун қилувчи манба. Шубҳасиз, бу йил албатта ҳар томонлама юксалиш йили сифатида тарихда қолажак.

Асатулла БЕРДИҚУЛОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими, фермер

Тараққиёт ва фаровонлик

Бугунги кунда вилоятимизда 72 та қишлоқ фуқаролар йиғини фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг таркибида эса 285 та маҳалла фуқаролар йиғини мавжуд. Маҳалла оқсоқоллари ва маслаҳатчилари 109.600 та хонадоннинг иссиқ-совуғидан хабардор бўлиб, халқ ишончини оқлаб келаяпти.

Фуқаролар йиғини — катта куч

Оқолтин туманига борганимизда Собир Раҳимов номли маҳаллада ҳашарга гувоҳ бўлдик. Маҳалла аҳли ўз кучи билан 1 километр масофадаги газ қувурларини янгилаётган экан. Табиий газ таъминоти яхшиланишига асос бўладиган бундай тадбирдан қувондик. Эндиликда маҳалланинг Бобур, Ҳамид Олимжон кўчаларидаги 100 га яқин хонадон табиий газдан баҳраманд бўлади.

— Маҳалла фаолларидан ишчи гуруҳ ташкил қилдик, — дейди Бобур кўчасида яшовчи Дадажон Оллоҳназаров. — Бамаслаҳат иш юритиб, битта тўхтамга келдик: «Ҳашар билан ўзимизга ўзимиз шароит яратсак, икки дунё савобини оламиз». Аҳоли бу қароримизни қўллаб-қувватлади.

— Айниқса, — дея суҳбатга қўшилади болалар боғчаси мудири Элвира Соатова, — қишлоғимиз аёлларининг қувонганини айтмайсизми. Боғчани иситиш ҳам муаммо бўлиб турувди. Эндиликда болаларимиз яйрайдиган бўлди...

Бундай ибратли ташаббусни тарғиб қилишни бошлаб юбордик. Насиб қилса, бу йил хайрли ишлардан қўлимиз бўшамайди.

Шавкиддин МИРЗАЕВ,
«Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими раиси

Бозор иқтисодиётига ўтиш ишсизлик муаммосини юзага чиқарди. Ҳозирги пайтда бу муаммони ҳал этиш барча маҳаллий ҳокимият идораларининг диққат марказида турибди.

«Бандлик» дастури амалда

Вилоят статистика бошқармасидан олинган маълумотга кўра, қишлоқларда ишсизлар сони 21.670 кишини ташкил қилади. «Бандлик» дастури асосида ўтган йили 17.407 киши иш билан таъминланиб, хонадонларига қут-барака кирди. Бунда аҳоли зич яшаётган 16 та йирик қишлоқда 677 та кичик, 16 та қўшма корхона ташкил этилгани қўл келди. Бундан ташқари, вилоят қишлоқларида 10.155 та фермер хўжалиги фаолият юритиб, уларда ишловчилар сони 119.400 кишини ташкил этади. Ҳар бир хўжаликда ўртача 12 киши меҳнат қилмоқда.

Вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси билан ҳамкорликда ишсизлик муаммосини ҳал этиш тадбирларини белгилаб олди.

Сирдарёда бу йил 13.620 киши иш билан таъминланади. Квоталанган иш ўринларига ҳарбий хизматдан захирага бўшаган фуқаролардан 300 киши, 260 нафар ногирон, 913 нафар ишсиз жойлаштирилиши режалаштирилган. Бунинг учун бюджетдан 3 млн. 701 минг, бошқа манбалардан 6 млрд. 339 млн. 300 минг, хўжалик ҳисобидан эса 1 млрд. 241 млн. сўм сарфланади.

Моҳирахон УМАРОВА,
вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши бўлим мудири

Сув — ҳаёт манбаи. У бор жойда юрт обод бўлади, фаровонлик таъминланади. Бунга Мирзачўлнинг бугунги қиёфаси инкор этиб бўлмайдиган мисол.

Сув, сув ва яна сув

Воҳа аҳолисини ичимлик суви билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётир. Бугунги кунда 283 та қишлоқнинг 226 таси тоза сувдан фойдаланаётгани тўла қониқиш ҳосил қилишга асос бўлмайди.

Президентимизнинг «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори Сирдарё меҳнаткашларига қанот бағишлади. Ҳозир режада белгиланган 111.000 гектар экин майдонининг 89.925 гектари сифатли ювилди. Кунлик шўр ювиш суръати эса 850-900 гектарни ташкил этмоқда.

Мелиорация ишларини яхшилаш мақсадида 33 та экскаватор узлуксиз ишлаяпти. Охирги 3 ойда 271 км. хўжаликлараро суғориш тармоқлари ҳамда 638 км. зовурлар тозаланди.

Ўтган йили хўжаликлар ичидаги 2810 км. ариқларни таъмирлаш ва тозалаш режаси тўла-тўкис адо этилди. Шубҳасиз, бугун амалга оширилаётган ишлар эртага самарасини беради.

Жорий йилда 33,7 км. масофада сув қувурлари тортилиши кўзда тутилди. Бу эса 35 та қишлоқ аҳлига обиҳаёт бахш этади. Бундан ташқари, 23 та қудуқ қазилади, 7 та қудуқ таъмирланади, 30 та янги насос харид қилиниб, тоза ичимлик суви етиб бормаётган қишлоқларга ўрнатилади.

Ҳозир вилоятдаги қишлоқларнинг 76,4 фоиз аҳолиси табиий газдан фойдаланмоқда. Бу йил 66,5 км. узунликда қувур тортиш ва қишлоқ аҳолисининг 83 фоиздан ортиғини табиий газ билан таъминлаш режалаштирилган.

Анвар ТЎЙЧИЕВ,
вилоят ҳокимлиги ахборот-таҳлил бўлими бошлиғи

Йўллар равон — манзил яқин

Мамлакат ободлиги унинг йўлларига қараб белгиланади. Зеро, йўллар равон бўлса, манзил яқин бўлади. Буни қишлоқ йўллари мисолида ҳам кўриш мумкин.

Кўҳна Мирзачўлнинг дастлабки тадқиқотчиларидан бири В.Караваев даҳшатли манзарани тасвирлайди: «Савдо карвонлари қудуқдан қудуққача қатнайди. Агар бепоён чўлда кетаётганда узоқдан бирорта йўловчини кўриб қолса дарҳол қадамини жадаллаштиради, чунки сув сўрайди деб ваҳимага тушади». 1961 йили Мирзачўлга келган армани адиб Анаит Саакяннинг ёзишича, «Мирзачўл Бермуд учбурчагидир. Йўл деярли йўқ. Агар захира сувингиз қолмаса, бу жаҳаннам сизни ютиб юборади ва албатта нобуд бўласиз». Айни пайтда бу гаплар воҳа аҳли учун эртакдай туюлади.

Бугунги кунда Сирдарёдаги қишлоқ йўлларининг умумий узунлиги 1622 километрни ташкил этади. Шундан 898,9 километри асфалтланган. 543,3 километрига эса шағал ётқизилган.

Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида янада улуғвор вазифалар кўзда тутилган. Жумладан, 214,5 км. қишлоқ йўллари обод қилиниб, четларида иҳотазорлар барпо этилади. Қишлоқ ва шаҳар оралиғида янги йўналишлар очилади. Шу мақсадда автоуловлар сони 123 тага етказилади.

Шунингдек, 3 та кўприк қурилади. Бу эса қишлоқ аҳлига катта қулайлик яратади.

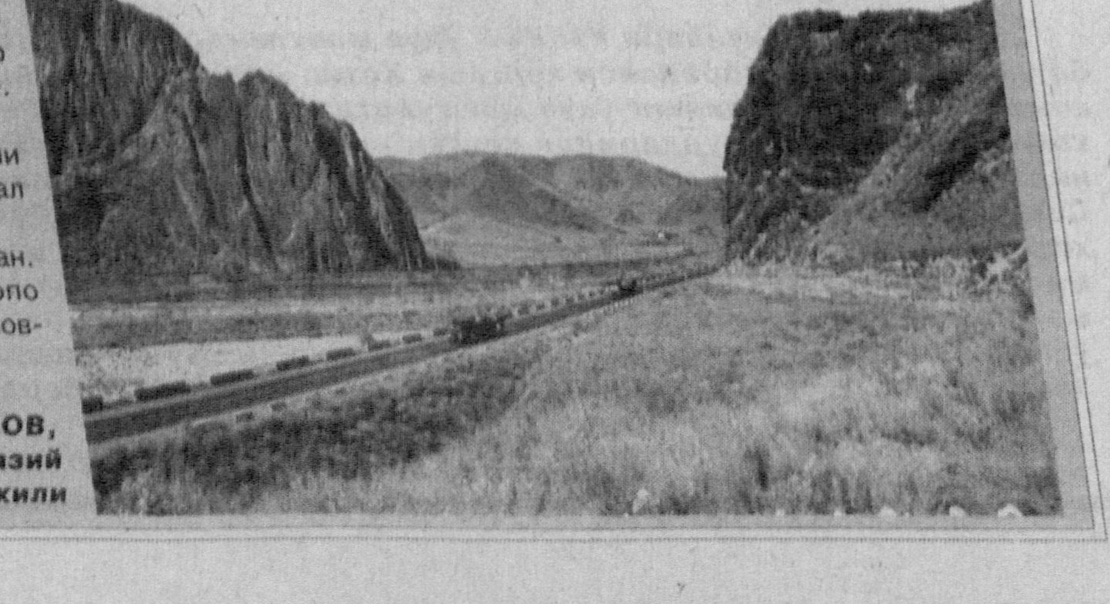

Абдували ЖАМОЛОВ,
Автотранспорт ва йўл хўжалиги ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Сирдарё вилояти бўйича вакили

Вилояти

Вилоятимиз иқтисодиётида қишлоқларимиз алоҳида мавқега эга. Аҳолининг йилдан-йилга кўпайиб бориши ишлаб чиқариш манбаларининг барқарорлигига мустаҳкам замин яратди. Ўтган йили вилоят аҳолисининг умумий сони 16300 кишига ортди. Уларнинг 13700 нафари қишлоқларга тўғри келади.

Буюк Лев Толстой умр бўйи қишлоқда яшади. Нобел мукофоти соҳиби Михаил Шолохов ҳам ўзининг Вёшенкаясини тарк этмади. Мирзачўл булбули, Ўзбекистон халқ шоири Тўра Сулаймон ҳам қадрдон қишлоғини шаҳарга алмашмади.

Иқтисодий юксалиш манбалари

Бугунги кунда қишлоқда яшовчи 81800 аҳоли 296.739 гектар ерда деҳқончилик, чорвачилик, боғдорчилик билан шуғулланади.

Вилоят бўйича ялпи ҳудудий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 39 млрд. 52 млн. 500 минг сўмни ташкил этган бўлиб, шундан 41,5 фоизига қишлоқ меҳнаткашларининг саъй-ҳаракати билан эришилаётир. Қишлоқларда касаначилик ривожлантирилиб, 5136 та иш ўрни яратилади. Зеро, Соҳибқирон бобомиз айтганидек, азми қатъий битта ишбилармоннинг ғайрат-шижоати мингта тадбирсиздан афзал. Буни «Ўрол Ўзбек» фермер хўжалиги мисолида кўриш мумкин. Хўжалик раҳбари Алиқул Хонимқулов нафақат журналистика соҳасида, балки деҳқончиликда ҳам кўпчиликни ҳайратда қолдирди. Фермер пахта, ғалладан мўл ҳосил етиштириш билан бирга қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши биолаборатория асосчисига ҳам айланди. Ҳозир вилоятдаги аксарият фермерлар унинг тажрибасини ўрганаяпти.

Иқтисодиёт соҳасида қишлоқ салмоғини чуқурроқ ўргандик. Қишлоқ хўжалиги соҳаларида ишловчи аҳолининг умумий даромади 466 млрд. сўмни, қишлоқ меҳнат аҳлининг улуши 349 млрд. 700 млн. сўмни ташкил этади.

Абдурашид АБДУЛЛАЕВ,
вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси бошлиғи

Буюклар қишлоқда туғилиб...

Истиқлол туфайли Боёвутдаги қишлоқ мактаби ўқувчиси Дилшод Жўлбеков математика бўйича Руминияда ўтказилган бутунжаҳон олимпиадасида ғолиб чиқиб, мамлакатимизда Беруний, Улуғбек каби даҳоларга муносиб авлод вояга етаётганини исботлади.

Биргина мана шу туманнинг 6 ўқувчиси республика фан олимпиадасида биринчи ўринни қўлга киритгани, Турсунбой Латипов номидаги қишлоқда жойлашган мактабнинг ўзидан белбоғли кураш бўйича 3 нафар Ўзбекистон чемпиони чиққани, Мирзаобод туманидаги 21-мактаб тажрибасини Қатар давлати интернет орқали ўрганаётганидан ҳам фахрланмай бўладими?

Сирдарё қишлоқларидаги 304 та мактаб, қирққа яқин коллеж ва лицейда 161.022 нафар ўқувчи билим олиб, ҳунар ўрганиб камолга етмоқда.

Ёшлар учун ўтган йили 5 та мактаб, 6 та коллеж қурилди. 182 та мактаб ва 17 та коллеж таъмирланди.

Бу йил таълим тизимида катта ўзгариш рўй беради. Вилоят миқёсида 30 та қишлоқ мактаби таъмирланиб, замонавий жиҳозлар билан таъминланади. 2 та мактаб, 3 та коллеж, 4 та боғча қурилади. Компютерлаштирилмаган бирорта ҳам мактаб қолмайди. Демак, Сирдарё мактабларининг истиқболи порлоқдир.

Бойжигит АБДУЛЛАЕВ,
вилоят халқ таълими бошқармасининг «Маърифат чашмаси» газетаси бош муҳаррири

Қишлоқда сервис хизмати

Сирдарёга Голландиядан келган бир ишбилармоннинг айтишича, уларнинг мамлакатида аҳолининг атиги 2,7 фоизи қишлоқ хўжалигида иш билан банд экан. Қолган қисми эса фақат сервис хизмати соҳасида меҳнат қиларкан.

Вилоятимизда ҳам бу борада бир қатор ибратли ишлар амалга оширилаяпти. Ўтган йили аҳолига 95 млрд. 783 млн. 900 минг сўмлик сервис хизмати кўрсатилган бўлса, шундан 44,3 фоизи қишлоқ улушига тўғри келади.

2009 йилда бундай хизмат турлари кўпаяди. Жумладан, 16 та сартарошхона, 18 та пойабзал таъмирхонаси, 13 та суратхона, 8 та ҳаммом ва 13 та савдо ва «Paynet» шохобчаси фойдаланишга топширилади.

72 та қишлоқда чойхона қурилади, истироҳат боғлари барпо этилади. Кўриниб турибдики, қишлоқда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш кўламини янада кенгайтириш доимий эътиборда.

Ситора БАРЛИБОЕВА,
Зулфия номидаги давлат мукофоти соҳибаси

Саломатлик – энг катта бойлик

Вилоятимиздаги 141 та қишлоқ врачлик пунктида 221 шифокор ва 951 ҳамшира аҳолига тиббий хизмат кўрсатмоқда.

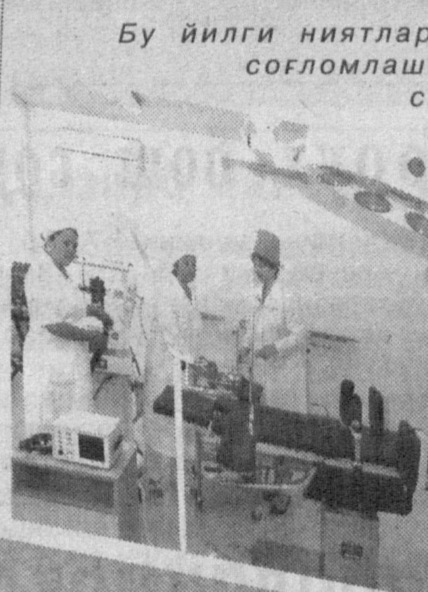

Бу йилги ниятлар янада салмоқли: 650 киши ҳомийлар ҳисобидан соғломлаштирилади, 10 нафар беморга ногиронлик аравачаси, 40 нафарига эшитиш мосламаси, 1200 ногиронга эса сиҳатгоҳларда имтиёзли даволанишга йўлланма ажратилади. Бундан ташқари, меҳнат ва уруш фахрийларидан 500, ёлғиз қариялардан 150 нафари вилоят реабилитация марказида, 350 киши шифохонада бепул даволанади. Кардиология диспансерида 400 бемор шифо топади.

Беморларга сифатли ва тўлақонли тиббий хизмат кўрсатиш мақсадида 25 та врачлик пункти «Саломатлик-2» лойиҳаси бўйича қайтадан жиҳозланади. Режага асосан 600 га яқин кишига саломатлигини тиклаши учун моддий ёрдам берилади.

Раъно АБДАЛИМОВА,
Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Сирдарё вилояти бўйича вакили

2009 йилнинг бош мақсади

Мирзачўл тарихига назар солсак, 1912 йили Сирдарё ҳудудида дастлабки 16 километрлик телефон алоқаси ўрнатилган.

Жаҳон билан мулоқот

Бугун вилоятимиз аҳли дунё билан бемалол сўзлашаяпти. Қишлоқ қизининг мобил телефони орқали Сирдарёдан туриб Кореяда ишлаётган йигити билан гаплашиши ҳеч кимни ажаблантирмай қўйди. Айниқса, хорижда яшаётган невараси билан уяли алоқа воситасида боғланган нуроний отахон-онахонларни кўриб, ўзимиз ҳам завқланиб кетамиз.

44 та АТС орқали 9179 та қишлоқ оиласига сифатли телефон ва 153.900 кишига почта хизмати кўрсатилмоқда.

Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида 464,86 километрдан ортиқ ҳаво мулоқоти тармоқлари йўлга қўйилади. Бундан ташқари, қишлоқларда 480 номерли 3 та телефон станцияси қурилиши ҳам кўзда тутилган.

Келажакда бундай телекоммуникация шохобчаларининг ишга туширилиши қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовутга сезиларли даражада барҳам беради.

Улуғбек ТАНИҚУЛОВ,
Алоқа ва почта ходимлари бирлашган касаба уюшма қўмитаси раиси

Ёшлик – қудрат ва жўшқинлик тимсоли. Атоқли адибимиз Абдулла Қаҳҳор таъбирига кўра ёшлик ғунчани эслатади. Ғунча бағрида эса икки ҳаёт бор: бири ғунча ҳаёти, бошқаси гул ҳаёти.

Эзгулик йўлидаги ёшлар

Мамлакатимиз тақдири ғайратли ёшлар қўлида эканлиги ҳар биримизда мамнунлик ҳиссини уйғотади. Яқинда бир газетада ўқидим: вилоятимиз аҳолисининг 67,2 фоизи, яъни 322.500 нафарини қишлоқ ёшлари ташкил этаркан.

Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида сабзавот етиштирувчи 14 та иссиқхона, шунингдек, 7 та балиқчилик, 16 та паррандачилик хўжалиги янгидан ташкил этиларкан. Ана шулардан бири бизнинг хўжалигимиз. Яқинда «Пахтабанк»дан 25 млн. сўм кредит олиб, аллақачон ишни юргизиб юбордик.

Паррандачилик — етти хазинанинг бири. «Самарқандпарранда» акциядорлик жамиятидан 4 ойлик жўжа олиб келдик. Ҳозир ҳар куни 300 дона атрофида тухум йиғиб олаяпмиз. Ҳадемай бу кўрсаткич 1000 донага етади.

Вилоятимизда ёш тадбиркорлар кўп. Шулардан бири бўлмиш Тамара Фармонованинг ташаббуси билан Боғистон маҳалласида кичик тикувчилик фирмаси ташкил қилинди. Ҳозирги кунда ушбу корхонада ўндан зиёд қиз ишлаяпти.

Донабой ЎСАРОВ,
хусусий тадбиркор

Хотима ўрнида

Қишлоқ — табаррук макон. 2009 йили вилоят қишлоқларида 261,2 минг m^2 янги уй-жой қурилиши, якка тартибда барпо этилган тураржойларга эса 293,19 км масофада электр симларини тортиш, 62 та спорт майдончаси ва сузиш ҳавзаларини бунёд этиш, шу билан бирга 180 та хонадонга қорамол тухфа қилиш каби эзгу ишлар амалга оширилади.

Тарихга кўчган Ёшлар йилида эришилган муваффақиятлар мустаҳкамланади. Аминмизки, бу йил қишлоқни тараққий эттиришга берилаётган бундай эътибор туфайли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари янада мўл бўлади, арзонгарчиликка пухта замин яратилади.

P.S. --

«Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури доирасида вилоятда бу борадаги эзгу ишлар кўлами янада кўпаяди.

Саҳифани «Ishonch» мухбирлари
Пиримқул ДЎСТМАМАТОВ ва Амина ҚОДИРОВА тайёрлади

Олам ва одам

Шароит тақозоси

AFP агенлигининг хабар беришича, Лондон метрополитени маъмурияти молиявий инқироз шароитида харажатларни камайтириш мақсадида мингта иш ўрнини қисқартиришни режалаштираяпти. Асосан молиявий ва юридик департамент, маъмурият ва IT бўлими ходимлари ишдан бўшатилади.

Айни пайтда Лондон метрополитенида 20 мингга яқин киши ишлайди. Ҳар куни қарийб 3 миллион нафар одам манзилга элтиб қўйилади.

Рекорд даражадаги ишсизлик

БМТ маълумотига қараганда, 2008 йили Зимбабведа ишсизлик 94 фоизгача ўсган. Ўтган йилнинг охирида мамлакат аҳолиси 11,35 млн. нафарни ташкил этгани ҳолда атиги 600 мингдан кўпроқ киши иш билан банд бўлган.

Охирги 5 йилда 3 млн.га яқин киши иш қидириб хорижга чиқиб кетган. Ҳозир аҳолининг катта қисми улар жўнатган озиқ-овқат маҳсулотлари ва пул ҳисобига кун кечирмоқда.

Кузатувчилар Зимбабведаги очарчилик ва гиперинфляцияга 2000 йили бошланган ер ислоҳоти сабаб бўлган деб ҳисоблашаяпти. Ўшанда ҳукумат оқ танли фермерлар фойдаланаётган ёки ижарага олган ерларни мамлакатнинг туб аҳолисига бўлиб берган эди. Ҳозир бу ерларнинг 80 фоизи бўш ётибди.

Таъкидлаш жоизки, ислоҳот ўтказилгунга қадар мамлакат ялпи ички маҳсулотининг 40 фоизи қишлоқ хўжалиги ҳиссасига тўғри келган.

Оқава сувдаги олтин

Япониянинг Нагано шаҳри оқава сувларини тозалаш департаменти ходимлари чиқиндиларни қайта ишлаш вақтида жами қиймати 55 минг АҚШ долларига тенг олтин зарраларини топиб олишди. Бу ҳақда EFE агентлиги хабар тарқатди.

Департамант олтин қай тариқа тозалаш иншоотларига тушиб қолганлигини аниқлаш мақсадида текширув ўтказмоқчи. Тахминлардан бирига кўра бу пўлат варақ ишлаб чиқарувчи заводларда чиқиндиларни сифатсиз филтрлаш натижасидир. Чунки бундай заводлар маҳсулот тайёрлашда олтиндан фойдаланади.

Олтинни сотишдан тушган барча пулни шаҳар ҳокимияти оқава сувларни тозалаш иншоотларини ишлатишга сарфлашни режалаштираяпти.

Исроил президенти узр сўради

«Anatolia» агентлигининг дипломатик манбаларга асосланиб хабар беришича, Исроил президенти Шимон Перес Ғазо секторидаги вазият бўйича ташкил этилган конференцияда юз берган ҳодиса учун пайшанба куни Туркия бош вазири Режеп Тайип Эрдўғондан узр сўради.

Давос (Швейцария)даги Бутунжаҳон иқтисодий форуми доирасида ўтказилган конференцияда Шимон Перес Исроил позициясини тушунтириб 25 дақиқача нутқ сўзлаган. Эрдўған Пересга жавоб бера бошлаганда эса бошловчи вақт камлигини айтиб уни гапиришга қўймаган. Бундан жаҳли чиққан Туркия бош вазири анжуманни тарк этган.

«Перес нутқ сўзлаш жараёнида бир неча марта бурилиб, менга қараб олиб шундай оҳангда гапира бошладики, бу Давосда қабул қилинган эркин фикр билдириш тамойилига зиддир», — деган Эрдўған, ўз хатти-ҳаракатини изоҳлар экан, журналистларга.

Фидел Кастронинг талаби

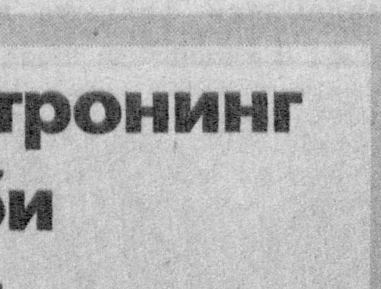

Кубанинг собиқ раҳбари Фидел Кастро АҚШ президенти Барак Обамадан Гуантанамо ҳарбий базасини Кубага қайтариб беришни талаб қилди.

«Cubadebate.cu» ҳукумат сайтида эълон қилинган «Қўшма Штатлар янги президентининг сиёсати ҳақида мулоҳазалар» номли мақоласида Кастро: «Куба халқининг хоҳишига қарши ўлароқ Кубада ҳарбий базанинг бўлиши халқаро ҳуқуқнинг асосий тамойилларини бузиш ҳисобланади», — деб ёзади.

Бундан ташқари, Кастро Обамани фаластинликларни «геноцид» қилаётган Исроилни қўллаб-қувватлашда айблайди.

Куба Гуантанамо ҳарбий базасини 1903 йили АҚШга чексиз муддатга ижарага берган. Ижара шартномаси унинг шартлари бузилса ёки АҚШ база ҳудудини ўз ихтиёри билан тарк этса, бекор қилиниши мумкин.

Интернет хабарлари асосида
Ҳ. НИШОНОВ тайёрлади

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Сурхондарё вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Абдукарим Аҳмедовга волидаи муҳтарамаси

ТУРСУНОЙ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Тошкент вилоят кенгаши жамоаси Чиноз туман кенгаши бош ҳисобчиси Салима Юсуповага волидаи муҳтарамаси

ЧАШМИ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ishonch 2009-yil 31-yanvar № 13 (2582)

Бойчечак

Ҳаёт

Гоҳ силаб, гоҳ ўртаб, йўлларим пойлаб,
Юрагим тўрига бир ҳисни жойлаб,
Икки ошиқ дилин чамбарчас бойлаб,
Муҳаббатни ўргатди ҳаёт.

Қалбимга ошиқлик мақомин бериб,
Қаддимни ниҳолдай оҳиста эгиб,
Туйғулар исёни бағримни эзиб,
Жасоратни ўргатди ҳаёт.

Дўсту душман экан ҳамма томонинг,
Ғаму байрам билан ўтар замонинг,
Орамизга қўшиб яхши-ёмонни,
Адоватни ўргатди ҳаёт.

Дунёнинг фарқи йўқ асли бозордан,
Тош-тарозу қилиб борар азалдан,
Ҳеч кимса қолмагай асло назардан,
Адолатни ўргатди ҳаёт.

Фотимахон РЎЗИЕВА,
Ҳонқа туманидаги енгил-саноат коллежи талабаси

Асосга интилиш

Саодат манзили

Қаршида кўҳна обидалар, замонавий иморатлар кўп. Ўзбек оиласининг ҳақиқий тимсоли бўлган «Эл-юрт таянчи» монументи қаторига яна бир маънавий-маърифий даргоҳ — «Ўзликни англаш маркази» қўшилганлиги ҳам тасодиф эмас. Соҳибқирон Амир Темур 1365 — 1366-йилларда Қаршига келиб, Ерқўрғон, Нахшаб қалъаларини тиклаган. Улуғ саркарда 1384 — 1385-йилларда бу ерда Одина масжидини барпо этиб, уни илм-фан масканига айлантиради.

Шўролар ҳукмронлиги даврида масжид биносидан турли мақсадларда фойдаланилган. 1938 йилдан у қамоқхонага айлантирилган. Ҳуқуқшунос ёзувчи Сафар Каттабоев сценарийси асосида яратилган «Бир обида тарихи» ҳужжатли видеофилмини кўрган киши мазкур ёдгорлик ҳақида тўла тушунчага эга бўлади.

Бугунги кунда иморат янги қиёфа касб этди. Унда «Ўзликни англаш маркази» ташкил этилди.

— Марказда биринчи навбатда Қашқадарё вилояти ва Қарши шаҳрининг қадимий обидалари тарихи, ноёб экспонатлар, осориатиқалар, мажмуа тўғрисидаги маълумотлар тўпланиб, тадқиқ қилинди, — дейди маскан раҳбари Тўрамурод Маллаев. — Аввало, Қаршининг 2700 йиллиги муносабати билан тасмага туширилган филмлар, шунингдек, «Шомдан тонггача» кинофилми мунтазам намойиш этилаяпти.

Тарихий-бадиий манбаларга бой кутубхона, илмий экспозиция, архив ишлаб турибди. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ҳатто Россия, Хитой, Полша, Германия, Франция, Туркиядан ҳам сайёҳлар келиб, ўзбек давлатчилиги тарихига қизиқишаяпти.

Марказда республика миқёсидаги тадбирлар ҳам уюштирилаяпти. Ўзбекистон миллий университети, Бухоро, Самарқанд, Термиз, Қарши давлат дорулфунунлари ўқитувчилари, Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти олимларининг чиқишлари ёшларда катта таассурот қолдирди.

— Маданий-маърифий тадбирлар, давра суҳбатлари ёш авлодни ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашга хизмат қилаяпти, — дейди қаршилик ёш олим Юсуф Манзаров.

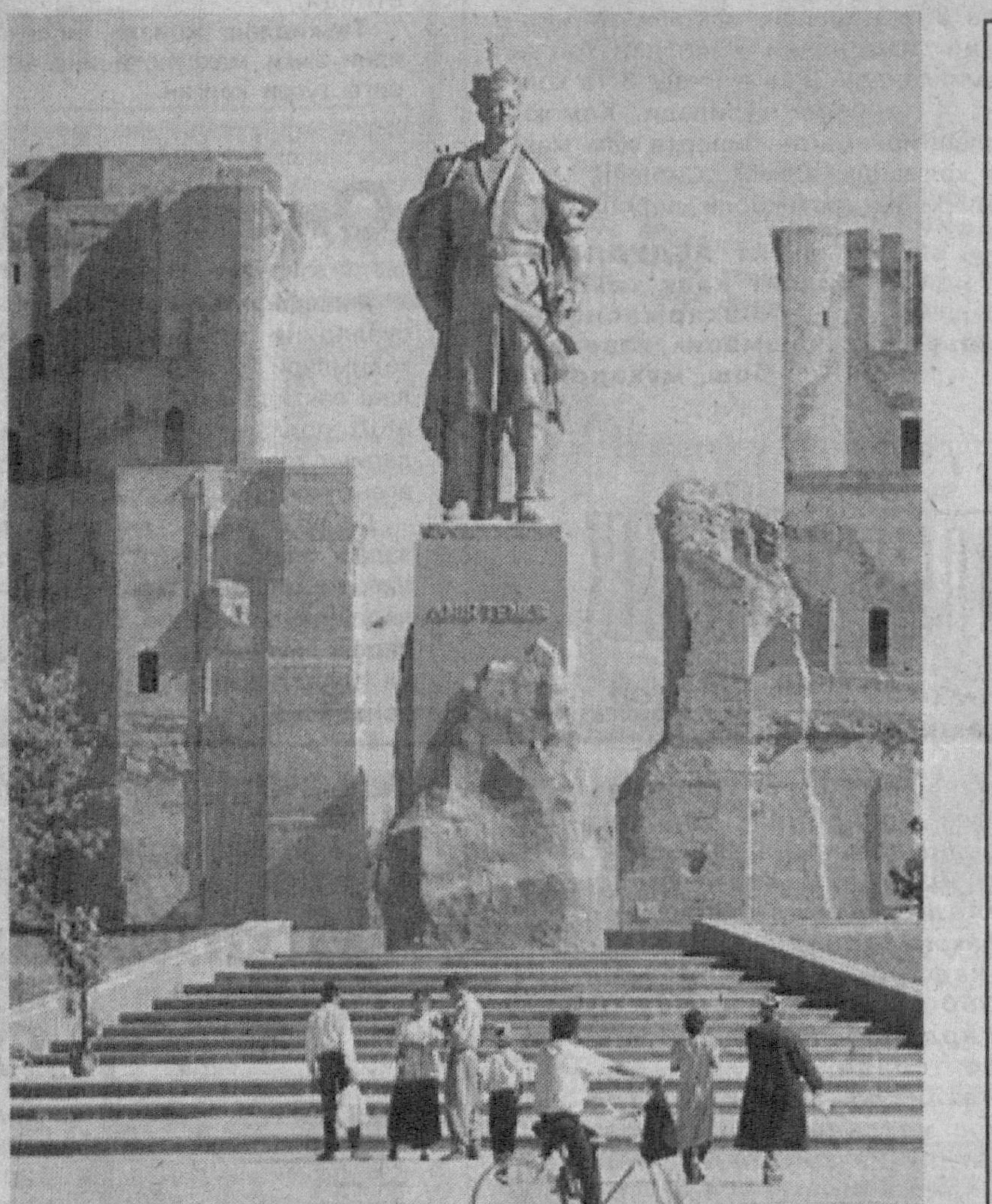

Марказда Шаҳрисабз ва Касби кулоллари, халқ рассомларининг асарлари, Жейнов гиламлари, миллий каштачилик намуналари, фолклор-этнографик жамоаларнинг чиқишлари ҳам намойиш этилмоқда.

Бу ерда Қарши шаҳри тарихи ва соҳибқирон Амир Темур фаолиятига доир 100 дан ортиқ китоб, 200 дан ортиқ археологик экспонатлар жой олган.

— Мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар ҳар бир кишидан фаолликни, теран тафаккурни талаб этади, — дейди бир гуруҳ ёшлар билан мулоқот ўтказаётган «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлими раиси, «Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳиби Январ Иноятов.

...Нақшинкор кошинларда аксланаётган қуёш нурларидан кўз қамашади. «Ўзликни англаш маркази»дан таралаётган зиё кўнгилларни чароғон этади.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ishonch» мухбири

Мулоҳаза

Чақалоққа нима керак?

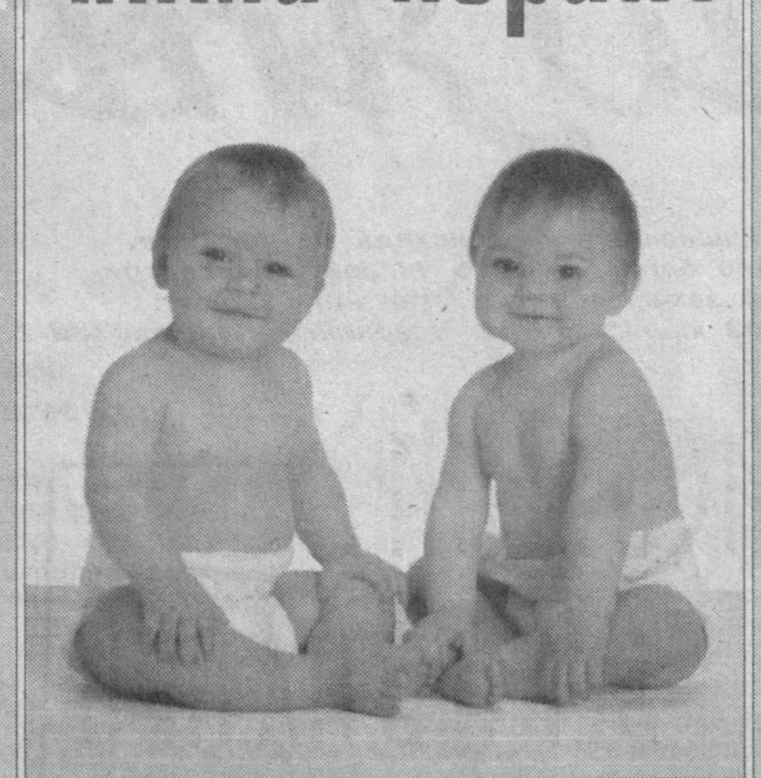

Ҳар бир инсон фарзандини яхши едириб-ичиргиси, қўғирчоқдек қилиб кийинтиргиси келади. Аммо улар вояга етгач, ўқишга келганида кўпинча бу муаммо бўлиб қолаверади. Чунки ўзбекнинг тўй-маъракаси, чиқимлари кўп. Емай-ичмай, йиллаб йиғинади. Етмаганига қарз олишади. Кейин бир кунда уни кўкка совуришади. Шавла кетса кетсин, обрў кетмасин қабилида иш юритишади. Ортиқча харажат кўпчиликни йиллаб қарз ботқоғига ботириб қўяди. Шундан сўнг ўз-ўзидан фарзандини коллеж ёки институтда ўқитиш керак деган ҳавас четга сурилиб қолади. Натижада ўғил ҳам, қиз ҳам бирорта касб эгаси бўлолмай, ҳаётда ўрнини тополмай гаранг.

Нимагадир ота-оналар фарзандларини ўқимишли қилишни, эртага улар ўзини-ўзи эплаб, бир ишнинг бошини тутишини ўйламай қўйишган. Ота-оналар иложи борича қизини бойроқ хонадонга узатишни, ўғлини эса пулдорроқ инсоннинг қизига уйлантиришни исташади.

Хизмат юзасидан турли жойларга бораман, ҳар хил инсонлар билан учрашаман. Тасодифан баъзиларининг уйига бориб қолсам, қасрдек уйларини, ундаги мебелларни кўриб ҳайратланаман. Хоналарини бир-биридан зиёда қилиб безатиб қўйишган. Аммо мен борган жойимдан кўпроқ китоб жавонини излайман.

Афсуски, кўзларим саҳрода сув ахтаргандек бўлади. Камдан-кам уйларда китоб жавонига кўзим тушади. Борган жойимдагилар моддий томондан бақувват, аммо маънавий қашшоқ эканлигини сезиб қоламан.

Яқинда бир танишим бешик тўйи қилди. Ўзлари кўп қаватли уйда туради. Шу пайтгача учта боласи билан ижарама-ижара юриб, зўрға шу уйга эришганди. Уйни олганларидан сўнг орадан тўрт йил ўтгач, тўнғич фарзандини уйлантиришди. Битта хонада ўзлари, иккинчисида фарзандлари, учинчисида келини, ўғли, невараси...

Кўп қаватли уйнинг хоналари ҳам ўзига яраша. Уларнинг подъездига яқинлашганимда карнай-сурнайчилар тўй бўлаётганини билдириш учун асбобларини чалиб ўтиришганига кўзим тушди. «Оббо, карнай-сурнайга бало борми?» деб қўйдим ичимда.

Хонадонга кириб борганимда меҳмонлар сийраклашиб қолган экан. Бироз ўтирганимиздан сўнг, танишим мени нариги хонага имлади. Секин ортидан чиқиб бордим.

— Келинимизнинг онаси роса орзу-ҳавасли экан. Қаранг, ҳали икки ойлик ҳам бўлмаган неварамга шунча нарса олиб келибди. Хурсанд бўлдим. Қўни-қўшнининг ҳам оғзи ланг очилиб қолди.

Хонадаги нарсаларни кўриб, тўғриси ҳайратландим.

Бир хона тўла чақалоқнинг буюмлари: чиройли кароват, тепасида ҳарир пардаси ҳам бор. Унинг ёнида ясатилган беланчак, бешик. Каттагина велосипед, ундан сал кичикроқ машина, турли-туман ўйинчоқлар, чақалоққа кийимлар, шапкачалар. Ҳатто шкафчаси ҳам бор...

Бундан ташқари, онасига, отасига, бобосига, момосига, ишқилиб қуда томоннинг барчасига бош-оёқ сарпо...

Шу пайт келини келиб қайнонасига нимадир деди. «Ҳозир, ҳозир бораман» дея мени яна меҳмонлар ўтирган уйга судради танишим.

Тўғрисини айтсам, келинга қараб раҳмим келди. Рангида ранг йўқ, зўрға юрганга ўхшайди. Ҳойнаҳой камқондир. Бечора ҳомиладорлик даврида тузук-қуруқ еб-ичмаган кўринади. Ўлсин-а, бунақа урф-одат деб қўйдим ичимда.

Бир ҳамкасбим ҳам яқинда бешик тўйи қилмоқчи эканини айтиб қолди. Бунинг учун куёв томонга ўн кило гўшт, беш кило ёғ, йигирма кило гуруч, ўн тўртта патир, 60 та нон, қанд-курс, ошга кетадиган майда-чуйда масалliқлар, сарпо бериши лозим. Бунга тахминан бир миллион сўм сарфлар экан...

Аслида урф-одат деймизу буларнинг барчасини ўзимиз ўйлаб топамиз. Кейин кимга жабр, ўзимизга! Чақалоққа шунча нарса олиб, дабдабали тўй қилгандан кўра, мана шу келинчакка яхши овқатлар едиришса бўлмайдими? Ахир келин соғлом бўлса, бола ҳам омон-эсон туғилади-да! Шифохонама-шифохона юрмайди.

Ҳозир туғруқхонага борганлар «Чақалоқнинг тўрт мучаси соғми? Онаси-чи?» деб сўрайдиган бўлишган. Чунки кўпчилик гўдаклар ва оналари камқонлик хасталигига дучор бўлганлиги ҳеч кимга сир эмас. Наҳотки, ўткинчи ҳавасни деб фарзандларимизнинг соғлиғига эътиборсиз бўлсак?

Бундай урф-одатларга қачон чек қўямиз?

Хонбиби ҲИММАТ қизи

Футбол

Ғалаба билан бошланди

Ўзбекистон миллий терма жамоаси 2009 йилдаги илк расмий учрашувини БАА терма жамоасига қарши меҳмонда ўтказиб, 1:0 ҳисобидаги муҳим ғалаба билан якунлади. 2011 йилги Осиё чемпионати саралаш босқичи доирасида кечган ўйинда Миржалол Қосимов 4-5-1 тактикаси асосида тўп суришни маъқул билди.

Асосий таркиб тахмин қилинганидек, 4 кун аввал «Зенит» билан ўртоқлик учрашувида майдонга тушган йигитлардан ташкил топди.

Учрашувнинг 30-дақиқасига келиб, Ҳасанов – Магдеев комбинацияси ўз самарасини берди. Оқибатда, учрашувда ҳисоб очилди – 0:1.

Энди Миржалол Қосимов шогирдларини 11 февралда Тошкентда янада муҳим ўйин кутиб турибди. Шу куни 2010 йилги Жаҳон чемпионати саралаш босқичи доирасида Баҳрайн терма жамоаси меҳмон бўлади.

Теннис

Фаррух бош совринга даъвогар

Германияда теннис бўйича ўтказилаётган «Fyuchers» туркумидаги халқаро турнирда юртдошимиз Фаррух Дўстов бош совринга даъвогарлик қилмоқда.

22 ёшли спортчимиз якkaликлар баҳсида мезбонлар – Пирмин Хаанлини 6:7, 7:6, 6:3, Андрей Бегеманни 7:6, 3:6, 6:4 ҳисобида мағлубиятга учратиб, чорак финал йўлланмасини қўлга киритди.

Фаррух жуфтликлар беллашувида ҳам зафарли одимларини давом эттирмоқда. У россиялик Денис Матсукевич билан ҳамкорликда германиялик Петер Теребко ва Холдер Зуйлсдорф жуфтлигини 6:3, 7:5, Франциядан келган Фабрис Мартин ҳамда Жулйн Мойэс дуэтини 6:4, 6:2 ҳисобида енгиб, ярим финалга йўлланма олди.

Шахмат

Кучлилар сараланмоқда

Республика шахмат-шашка клубида давом этаётган шахмат бўйича ўн ёшгача бўлган болалар ўртасидаги мамлакат чемпионатида олтинчи тур баҳслари якунига етди.

Ўғил болалар баҳсида икки йилдан буён Ортиқ Неъматовни (Тошкент) енгадиган шахматчи топилмаяпти. У олтинчи партияда иккинчи ўринда бораётган хоразмлик Ўлмасбек Ҳакимовга қарши беллашувда ғалаба қозониб, навбатдаги чемпионлик сари яна бир қадам ташлади.

Ў. Ҳакимовнинг очко йўқотишидан унумли фойдаланган тошкентлик Темур Игонин, Саидакбар Сайдалиев ва сурхондарёлик Наврўзбек Зиёдуллаев рақиблари устидан зафар қучиб, бештадан очко жамғарган ҳолда иккинчи ўринга даъвогарлик қилмоқда.

Қизлар баҳсида эса фарғоналик Гулруҳ Тоҳиржонова етакчилик қилмоқда. У Мария Захаровани (Тошкент) мот қилиб, кетма-кет олтинчи учрашувни ўз фойдасига ҳал қилди. Пешқадамлар сафидан жой олган пойтахт вакиллари — Светлана Чайкина ва Комила Собирова ўзаро учрашувда дуранг ўйнаб, жами тўрт яримтадан очкога эга бўлишди. Қорақалпоғистонлик Бибисора Қосимбекова эса Тошкент вилояти шарафини ҳимоя қилаётган Екатерина Антюховани енгиб, беш очко билан иккинчи ўринга кўтарилди.

Нарзулла МАҲАМОВ тайёрлади

ПАРДОЗ ОРТИДАГИ ҲАҚИҚАТ

Онангни отангга бепардоз кўрсатма дейишади. Бунда ҳам бир ҳикмат бордир. Яна «Кампирнинг дарди ғозада» деган нақл юради халқимиз орасида. Бу ҳикматларнинг юзага келишига аёл зотининг қон-қонига сингиб кетган пардоз-андозга бўлган иштиёқ сабабдир.

Сурмадин кўзлар қаро,
қўллар хинодин лоларанг,
Ғозадин юзларда тобу,
ўсмадин қошлар таранг,

— дея аёл таърифига чоғланган Фурқат бугунги кун қиз-жувонларига қарата қандай байт айтган бўларди? Мақсадимиз бу ҳақда узундан-узун «панднома» битиш эмас. Жоиз деб топганимиз бугунги кунда ишлаб чиқарилаётган косметик воситаларнинг таркибий қисми ҳисобланган айрим моддаларнинг зарарли хусусиятлари ҳақида маълумот бериш. Хулоса чиқаришни эса ўзингизга қолдирамиз.

Йил бўйи косметик воситалардан фойдаланиш натижасида организмга икки кило атрофида кимёвий моддалар сингиб кетади. Айни пайтда косметика саноатида етмиш мингга яқин модда ишлатилса-да, Европада уларнинг атиги уч минги расман тан олинган.

Косметик воситаларни харид қилаётганда унинг таркибига алоҳида эътибор қаратинг.

Алкогол томоқ ва оғиз бўшлиғи саратонига учраш хавфини орттиради.

Алюминий эса асабийлашиш, мия фаолиятининг бузилишига сабаб бўлади.

Бентонит деб аталувчи табиий минерал юз терисига мўлжалланган ниқобларга қўшилади. Бу минерал заррачалари қиррали бўлиб, терини тирнаб юбориши мумкин. Бундан ташқари, терига ҳаво ўтказмай, қуритиб қўяди.

Каолин ҳам худди шундай хусусиятга эга, шунингдек, зарарли аралашмалардан ҳам холи эмас.

Минерал мой ёки техник мой нефтдан олинади, терида намликни ушлаб туриш мақсадида қўлланади. Терингиз юмшоқ бўлса, силлиқ туюлади, ўзингизни ёшроқ ҳис қиласиз. Аммо унутмаслик лозимки, бу мой нафақат намликни, балки тери орқали чиқиши керак бўлган заҳарли моддалар, карбонат ангидрид газини ҳам ушлаб қолади, терининг нафас олишига йўл қўймайди. Шу тариқа тери касалланади, ҳужайраларнинг ўсиши секинлашади. Техник мой қўшилган ҳар қандай маҳсулот терини қуруқ қилиб қўйиши мумкин.

Рекламаларда ланолин моддаси «терига жуда осон сингадиган мой» сифатида мақталсада, бу ҳалигача илмий тасдиғини топмаган. Мутахассисларнинг таъкидлашича, ланолин терининг сезгирлигини ошириб юборади, ҳатто аллергия қўзғаши мумкин.

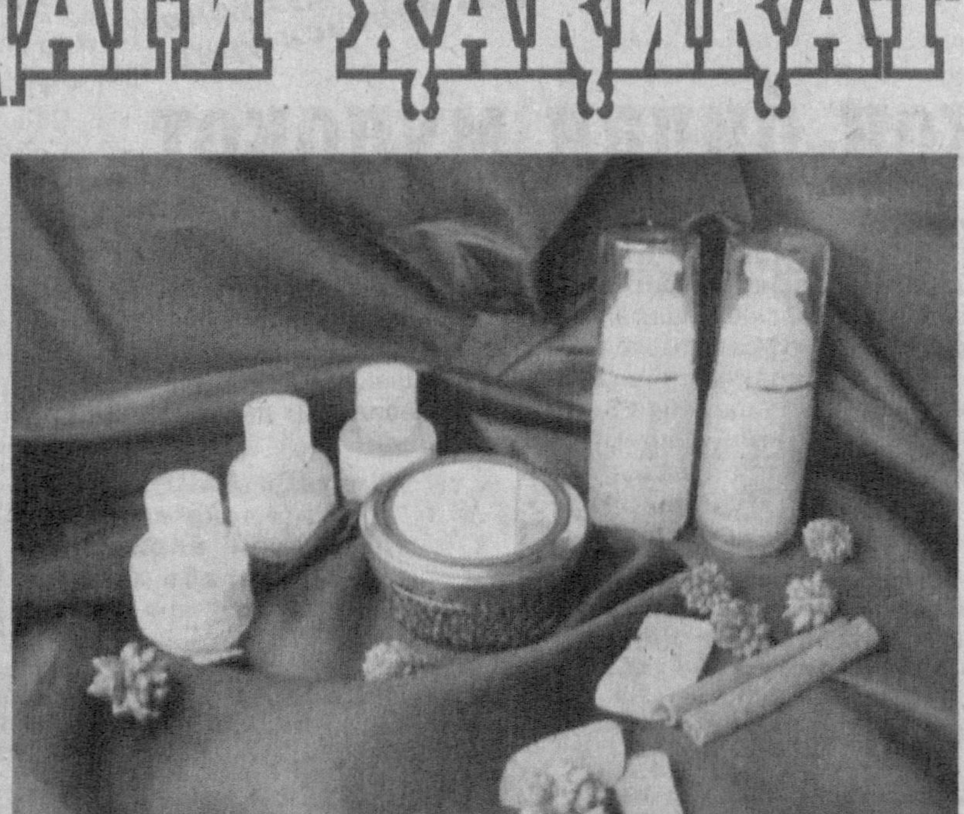

Лорамид дейдан косметикада кўпиклатувчи хусусияти учун фойдаланилади. Шунингдек, ёғларни кетказа олгани учун идиш-товоқ ювишга мўлжалланган воситалар таркибига ҳам қўшилади. Лорамид дей тери ва сочни қуруқ қилиб қўяди, қичитади, аллергия қўзғайди.

Глицерин сув ва ёғнинг кимёвий бирикишидан олиниб, кремлар ва лосьонлар таркибига қўшилади. Тадқиқотлардан маълум бўлишича, глицерин терининг қуришига сабаб бўлар экан. Бундан ташқари, коллаген, липосомалар, пропилен гликол, содиум лаурил сулфат, тирозин сингари қатор моддалар борки, инсон саломатлигига зарарли жиҳатлари оз эмас.

Интернет маълумотлари асосида
Д. РАҲМОНОВА тайёрлади

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
O'K.U.F. F.T.U.U.

Muassis:
O`zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi

Bosh muharrir:
Abduxoliq Abdurazzoqov

Tahrir hay`ati:
Alla DOLJENKOVA,
Anvar YUNUSOV,
Dovud MADIYEV (Bosh muharrir o`rinbosari),
Jahongir SHAROFBOYEV (Mas`ul kotib),
Ma`mura ADILOVA,
Mirzohid SODIQOV,
Normamat AIIAYOROV,
Nosirxon AKBAROV,
Oysuluv NAFASOVA,
Pirimqul QODIROV,
Sog`indiq NIYETULLAYEV,
Shamsi ESONBOYEV

Bo`limlar:
Kasaba uyushmalari hayoti 256-87-63
Huquq va xalqaro hayot 256-87-73
Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat 256-87-74
Milliy-ma`naviy qadriyatlar va sport 256-82-79
Xatlar va muxbirlar bilan ishlash 256-85-43
Reklama va e`lonlar 256-03-90

Manzilimiz:
100165, Toshkent shahri, «Buxoro» ko`chasi, 24-uy
E-mail: ishonch-doverie@mail.ru

Nashr ko`rsatkichi:
133

Navbatchi muharrir:
A.Qodirova
Navbatchi:
A. Abdullayev
Musahhih:
N.Mahaмов

Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchilar:
H.Abdujalilov va Y.Mixaylovskiy

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: «Buyuk Turon» ko`chasi, 41-uy.

O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0116-raqam bilan ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda.

«Ishonch»dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko`rsatilishi shart. Mualliflar fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

(h)- Tijorat materiallari

Босишга топшириш вақти - 21.00.
Топширилди - 21.50

Буюртма Г — 15

19869 nusxada bosildi

ISSN 2010-5002

2 5 6